

_____gacha va
maktab ta'limi bo'yicha ta'sarrufidagi
____-maktabgacha ta'lim tashkiloti

Kichik yoshli tarbiyachisi

_____ning

“...ni muhofaza qilish”

... mavzusida tayyorlagan

TAOLİYAT ISHLANMASI

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

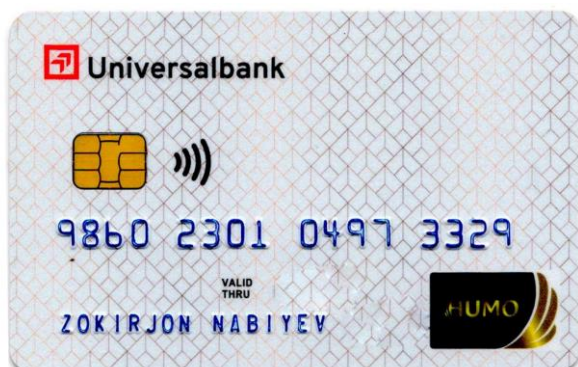
Maktabgacha ta’lim tashkilotlari tayyorlov 6-7 yosh guruhi tarbiyalanuvchilari uchun Suv resurslarini tejash, Ekologik tarbiya va Gigiyena madaniyatini shakllantirishga qaratilgan “Suvni asraymiz - kelajakni asraymiz” shiori ostidagi oylik tadbirlarni tashkil etish va o‘tkazish bo‘yicha mashg‘ulotlar va tadbirlar ishlanmasini asl holda olish uchun telegramdan yozing

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT qilib beriladi.**

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA HIYONAT
QILMANG.**

Online kompyuter xizmatlari

O'zbek va rus bog'chalari uchun
Buyurtma asosida

MTT direktori, **direktor o'rinbosari**, MTT psixologi, **defektologi**,
musiqra rahbari, **jismoniy tarbiya yo'riqchisi**, MTT hamshirasi,
XIBDO' va **tarbiyachilar** uchun:

testlar, **to'garaklar**, **bayram tadbir senariylari**, **ochiq faoliyat**
ishlanmalar va slaydlar (taqdimotlar), **refetarlar**, **mustaqil ishlar**,
ko'rgazma va tarqatmalar, **faxriy yorliq**, **diplom**, **tashakkurnomalar**
va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.

Tel:91669-34-74 **Telegramdan: @talimxizmatlar** izlab toping.

Подготавливаем для **директора МТТ**, **заместителя директора**,
психолога МТТ, **дефектолога**, **музыкального руководителя**,
инструктора по физической культуре, **медсестры МТТ**, **ХИБДО** и
воспитателей:

тесты, **кружки**, **сценарии праздничных мероприятий**, **разработки**
открытых занятий и слайды (презентации), **рефераты**,
самостоятельные работы, **выставки и раздаточные материалы**,
почётные грамоты, **дипломы**, **благодарственные письма** и другие
документы.

Тел: 91669-34-74 **Telegram: @talimxizmatlar** (найдите по поиску)

Faoliyat mavzusi: Tabiatni muhofaza qilish

MAQSAD: Bolalarni tabiatni muhofaza qilishning ahamiyati (daraxtlar, gullar, hayvonlar, suv, havo) bilan tanishtirish, tabiatni asrashning oddiy usullarini o‘rgatish va ekologik bilimlarini shakllantirish. Rasm chizish orqali bolalarning diqqatida motorikasi, kuzatuvchanligi va ijodiy ifodalash qobiliyatini rivojlantirish. Bolalarga tabiatni muhofaza qilishni qo‘llashni o‘rgatish va kelajak uchun tabiatni saqlash ehtiyojini anglatish.

E‘TIBORGA MOLIK JIHATLARI: Bolalar tabiatni muhofaza qilishning sabab-oqibat munosabatlarini tushunadilar (masalan: daraxtlarni sindirish – havo ifloslanadi, axlat tashlash – tabiat ifloslanadi). Ular tabiatni muhofaza qilishning amaliy usullarini (daraxt ekish, axlat yig‘ish, suvni saqlash, hayvonlarni himoya qilish) o‘rganadilar va o‘z fikrlarini rasm chizishda tabiatni muhofaza qilish faoliyatlarini ifodalash orqali mantiqiy fikrlash, xotira va ekologik ong rivojlanadi. Bolalar o‘z rasmlarini ko‘rsatib, boshqalarga o‘rgatish orqali tabiatni muhofaza qilish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Tabiatni muhofaza qilish va muhofaza qilish madaniyati shakllanadi.

QO‘LLANILADIGAN JIHOZ VA MATERIALLAR: Daraxt, gul, qush, hayvon va o‘simlik rasmlari, axlat qutilari rasmlari, suv tomchisi rasmlari, qog‘oz plavha yoki slaydlar (tabiatni muhofaza qilish), rangli qalamlar, flomasterlar, bo‘yoqlar, qog‘oz varaqlar, qaychi (xavfsiz), yelim, stikerlar (daraxt, gul, qush, axlat qutisi, suv), namuna plakatlar, bolalar chizgan rasmlari uchun ko‘rgazma joyi, she‘r va topishmoq

matnlari, plastmassa idishlar (ijodiy ishlar uchun), musiqa (harakatli o‘yinlar uchun).

FAOLIYATNING BORISHI:

TARBIYACHI: Bolalar doira bo‘lib turib oladilar. Bolalarni qo‘llarini kichkina mashq qilib olamiz. Qo‘llarimizni yuqoriga ko‘tarib daraxt bo‘lamiz, qo‘llarimizni silkitamiz – gullarni parvarish qilamiz, qo‘llarimizni pastga tushiramiz – suvni tejaymiz, tabiatni muhofaza qilamiz va tabiatni muhofaza qilamiz!

Daraxt bo‘lamiz, gullarni parvarish qilamiz...

Bolalar: Qo‘llarini yuqoriga ko‘tarib daraxt bo‘lish harakatini qiladilar, keyin gullarni parvarish harakatini qiladilar.

Suvni tejaymiz, tabiatni muhofaza qilamiz...

Bolalar: Qo‘llarini pastga tushirib suvni tejash harakatini qiladilar.

Guruhga “Yaralangan Tabiatcha” (haf a holda) kirib keladi.

Tarbiyachi: Salom yaralangan Tabiatcha, nima bo‘ldi, nega hafasan? Nega bundaylik yaralangan?

Yaralangan Tabiatcha: Salom bolalar, men Yaralangan

Tabiatcha. Bolalarim daraxtlarni kesadilar, gullarni uzishadilar, suvni tejmaydilar, hayvonlarni himoya qilmaydilar. Shuning

bilan men yaralangandirman va hafaman. Men yashil va

qizil rangdagi o‘simlikni xohlayman, lekin yordam yo‘q.

Tarbiyachi: Bolalar, sizlar ham Yaralangan Tabiatchaga

achinyapsizlarmi? Kelinglar, uni kayfiyatini ko‘tarish uchun tabiatni

muhofaza qilish qoidalarini o‘rganamiz va uni rasmda chizamiz!

Tabiatni muhofaza qilish – bizning burchimiz!

Topishmoq aytaman, topasizlar (1):

Yashil barglari bor, baland bo‘yli turadi,

Havo beradi, soy a soladi.

Uni sindirmang, parvarish qiling,

Bu nima? – Daraxt!

Barakalla bolajonlar! Bu daraxt edi. Daraxt muhofaza qilish – tabiatni asrashning asosi!

Yana bir topishmoq (2):

Oq yoki qora, uchib yuradi,

Qishda och qoladi, boqish kerak.

Uni himoya qiling, urug‘ berib qol.

Bu nima? – Qush!

To‘g‘ri! Qushlarni himoya qilish va boqish – tabiatni asrashning muhim qismi!

Guruh xohishlari bilan “Tabiat Muhofazachisi” (quvnoq holda) kirib keladi.

Tabiat Muhofazachisi:

Salom, do‘stlar! Men Tabiat Muhofazachisiman.

Daraxtlarni muhofaza qilaman.

Daraxtlarni sindirmayman, gullarni parvarish qilaman.

Axlatni joyiga tashlayman, suvni tejayman.

Qushlarni va hayvonlarni himoya qilaman.

Tabiatni muhofaza qilish – kelajak uchun eng muhim ish!

Tarbiyachi: Tabiat Muhofazachisi, bolalarga tabiatni muhofaza qilish qoidalarini batafsil tushuntirsangiz. Nima uchun bu muhim?

Tabiat Muhofazachisi (batafsil 6 qoida): Bolajonlar, tabiatni muhofaza qilishning 6 ta muhim qoidasi bor: 1. Daraxtlar va gullarni sindirmaslik, ularni parvarish qilish (suv berish, to'qimay yumshatish). 2. Axlatni faqat axlat qutisiga tashlab, hech qanday joyda qoldirmaslik. 3. Suvni tejash (kranni yonish, suvni to'kmaslik). 4. Qushlarni va hayvonlarni himoya qilish (suv berish, urmaslik). 5. Tabiatni ifloslantirmaslik (qog'oz, kashni to'kmaslik). 6. Boshqalarga o'rnak bo'lish va tabiatni muhofaza qilishga chorlash. Tabiatni muhofaza qilsak, bizning hayotimiz ham sog'lom va sog'lom bo'ladi!

Tarbiyachi: Endi eng qiziqingizni rasm chizish! Tabiat Muhofazachisi sizlarni tabiatni muhofaza qilish rasmlarini ko'rsatadi. Sizlar diqqat bilan ko'ringiz va keyin o'z rasmingizni chizasiz. Masalan: birinchi guruh "Daraxt va gul parvarishi" rasmini chizadi, ikkinchi guruh "Axlat qutisiga tashlash" rasmini chizadi, uchinchi guruh "Qushlarni va hayvonlarni himoya qilish" rasmini chizadi, to'rtinchi guruh – "Suvni tejash" rasmini chizadi. Har bir bola rasmini o'z guruhiga qilib chizib, keyin hammaga ko'rsatib, "Bu rasmimda tabiatni muhofaza qilish qoidasi ko'rsatilgan!" deb gapiradi. Rasmlar maxsus ko'rgazma joyiga qo'yiladi.

Amaliy faoliyat (rasm chizish – batafsil): Bolalar guruhlarga bo‘linib, ko‘rgazmali materiallarni (tabiatni muhofaza qilish rasmlari va buyumlarni) diqqat bilan kuzatadilar. Keyin o‘z rasmlarini chizadilar. Tarbiyachi har bir bolaga yordam beradi: “Bu qanday qoida? Qo‘lingni qanday ushlaysan? Ranglarni qanday tanlaysan? Bu qanday daraxt yoki qush?” Har bir bola o‘z rasmini tugatgach, “Bu rasmda qanday rasmlarimda ... qoidasi ko‘rsatilgan. Men uni har doim bajarib, muhofaza deb gapiradi. Rasmlar ko‘rgazmada bir joyga yig‘ilgan va bolalar bir-birlarini maqtaydilar.

Tarbiyachi: Bolalar, sizlarga “Kichkina muhofaza” haqida qisqa hikoyani aytib beraman. Bir kuni kichkina o‘rmonda sayr qilayotib, ko‘p axlat va kesilgan daraxtlarni ko‘rdi. U tushundi: “Bu yomon!” Keyin u do‘stlari bilan birga o‘rmonga kirib, yangi daraxtlar ekdi. O‘rmon yana yashil bo‘ldi. U tushundi: “Men ham tabiatni muhofaza qilishda yordam beraman!” Endi u har doim tabiatni asraydi va boshqalarni ham muhofaza qilishni o‘rgatadi.

Bolalar “Tabiatni muhofaza qilish” she’rini aytib beradilar:

Daraxtlarni siraqchalar bilan
Gullarni parvonalarning qo‘liga
Axlatni to‘g‘ri joyga tashlab, o‘rmon,
Suyni tepki bilan to‘g‘ri joyga
Ezib, muhofaza qilaman!

Barakalla! Dajonlar! Sizlar juda yaxshi she’r aytib berdingizlar.

Tarbiyachi: Endi “To‘g‘ri qilamiz” o‘yinini o‘ynaymiz. Men sizlarga harakatlarni yoki rasmlarni ko‘rsataman (masalan: daraxtni sindirish, daraxtni parvarish qilish, axlatni yerda tashlash, axlatni qutiga tashlash, suvni behuda to‘kish, suvni tejash). Sizlar “To‘g‘ri!” yoki “Noto‘g‘ri!” deb aytasizlar va nima uchun shunday deb o‘ylaganingizni tushuntirasizlar. G‘olib – eng faol va to‘g‘ri javob bergan bola bo‘ladi!

Bolalar o‘yinni juda faol va quvnoq o‘ynaydilar. Har bir bola o‘z fikrini aytadi.

Tarbiyachi: Barakalla bolajonlar! Bugun sizlar tabiatni muhofaza qilish qoidalarini yaxshi o‘rgandingiz. Endi har doim daraxtlarni sindirmay, gullarni parvarish qilib, axlatni joyiga tashlab, suvni tejab, qushlarni va hayvonlarni himoya qilib tabiatni muhofaza qilasizlar. Sizlar chiroyli rasmlar chizdingiz va ularni ko‘rgazmaga qo‘ydingiz. Keyingi safar ham shunday qiziqarli mashg‘ulotlar o‘tkazamiz! Bolalar o‘z rasmlarini ko‘rgazmada ko‘radilar, bir-birlarini maqtaydilar va “Mening rasmlarim eng chiroyli!” deb quvonadilar.

Uyga vazifa: Ota-onalar bilan uyda tabiatni muhofaza qilish qoidalarini mashq qilish (daraxtlarni parvarish qilish, axlatni yig‘ish, suvni tejash) va “Tabiatni muhofaza qilish” rasmini uyda ham chizib keltirish. Rasmingizni nima uchun shunday chizganingizni tushuntirish.

TABIATNI MUHOFAZA QILAYLIK!

Tabiat — bizning umumiy uyimiz

1

Daraxt eking

aylaydi,
anbaidir.

2

Har bir tomchi suv qimmatli.
Uni behuda sarflamang!

3

Atrof-muhitni toza saqlang

Chiqindini o'z joyiga tashlang,
Toza atrof-muhit — sog'lom hayot kafolati!

Bugungi ezgu ish — ertangi toza kelajak!

YASHILLIKNI ASRAYLIK!

Har bir daraxt — hayot manbai

DARAXTSIZ
KELAJAK —
XAVFLI KELAJAK!

YASHILLIK
JOYDA —
SOG'LIK VA
KELAJAK!

1

Daraxt eking

axting
g bo'ladi.

Nimollarni
varish qiling

Suv bering, himoya qiling,
ularni asrab-avaylang.

3

Yashil hududni
saqlang

Chiqindini tashlamang,
tozalikni saqlang,
daraxtlarni asrang.

Daraxtlar havoni tozalaydi, kislorod beradi
va tabiatni boyitadi.

Bir daraxt — ming foyda!

TOZA TABIAT – GO'ZAL HAYOT

Tabiatni ifloslantirmang

1

Axlatni yerga tashlamang

Axlatni yerga tashlamang. Bu tabiatni ifloslantiradi. Barchamizning mas'uliyatimiz!

2

Chiqindini saralang

Chiqindini turiga ko'ra ajrating. Bu qayta ishlashni osonlashtiradi!

3

Qayta ishlashga yordam bering

Qayta ishlash tabiatni asraydi, resurslarni tejaydi va kelajak uchun foyda keltiradi!

Tabiatni asraymiz

Yashil olam — bizning uyimiz!

Suvni tejaymiz

Har bir tomchi — qimmatli boylik!

Havoni tozalaymiz

Toza havo — sog'lom nafas!

Toza hudud — sog'lom hayot!

SUV VA JONIVORLARNI ASRAYLIK!

Tabiatdagi har bir mavjudot qadriyatli.

1 Suvni ifloslantirmang

Suvni toza saqlang — hayot manbaini asrang!

2 Hayvonlarga ozor bermang

Hayvonlar ham jonli mavjudot. Ularni asrang va hurmat qiling!

3 Tabiiy yashash muhitini saqlang

Daraxtlar va o'qimichlikni saqlang!

Toza suv va boy tabiat — sog'lom kelajak garovi

Tabiatni asrash — mehr va mas'uliyat

EKOLOGIK ODATLAR

Tabiatni muhofaza qilish o'zimizdan boshlanadi

1 Elektrni tejang

Kerak bo'lmagan yoritgichlarni o'chiring.

2

Suvni tejang

Yuvib, yig'ib, saqlang.

3 Velosiped yoki piyoda yuring

Sog'lom bo'ling, havoni toza saqlang.

Qog'ozni tejang

Keraksiz qog'ozni ishlatmang, qayta ishleng.

Daraxt

Chiqindini saralang

Qayta foydalanish buyumlarini tanlang

Tabiatni asrang

Kelajak uchun mas'ulmiz

Birgalikda harakat qilaylik

Kichik odatlar – katta natijalar!

TABIATNI BIRGALIKDA ASRAYILIKKI

• Birgalikdagi harakat — katʼoriy

1 Muammoni ko'ramiz

Yechim topamiz

3 Amalda bajaramiz

1 Muammoni ko'ramiz

2 Yechim topamiz

3 Amalda bajaramiz

4 Natijani bahamiz

**Barchamiz birlashsak —
tabiat yanada go'zal bo'ladi!**

